

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Fetelés szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Bocskay-szobor Hajdu- böszörményben.

A leleplezési ünnep.

— június 4.

(Kiküldött tudósítónktól.) Hajdu-
böszörmény városa, Hajdúvármegye s velük együtt ugyszólván az egész magyarság nagy ünnepet ült vasárnap, mikor a böszörményi piac közepén leleplezték a nagy Bocskay István fejedelemnek remekbe készült szobrát.

Az ünnep valóban méltó volt a fejedelem emlékéhez. Az ország legmesszebbeső zugából is elzarándokoltak a törvényhatóságok képviselői, hogy a nagy szabadsághős ércalakját megpillanthassák. S letette Bocskay elé hódolatát az országgyűlés s a kormány is.

Az ünnep nivójához méltó a szoboré is. Holló Barnabás jeles művészünknek kétségtelenül eddigi leghatalmasabb s legbecesebb alkotása ez ércalak, mely büszkén tekint alá magas talapzatáról a hajdu rónaságra.

Az országos ünnepegről kiküldött tudósítónk a következő részletekben számol be:

Fogadtatás a pályaudvaron.

A pályaudvaron Kovács Gyula alispán, a város és vármegye előkelőségei élén, várta s fogadta az érkező vendégeket. A 8 óra után pár perccel érkezett első különvonat a vármegyék és városok kiküldöttjeit hozta. Ezekhez az alispán a következő üdvözlő beszédet intézte:

— Elődeinket, kik vitéz harcosai valának Bocskaynak, a fejedelem hálából e rónaságon telepitette le. Az ő emléke ez nemzedékről nemzedékre kegyeletesen szállott át. E kegyeletet most a volt szabad hajdukerület székvárosában emelt ércalakja hirdeti. Köszönjük nagyon, hogy megtiszteltetek bennünket, vegyetek részt szeretetteljes érzelmekekkel a mi ünnepünkön. — Isten hozott, Isten tartson.

Dókus Ernő zemplénmegyei főispán: — Jogot veszek, hogy társaim nevében én feleljek a meleg köszöntésre. Azért is, mert talán legidősebb vagyok közöttük, azért is, mert azt a vármegyét képviselem, melynek legtöbb köze van Bocskayhoz. A zemplénvármegyei Szerencsen választották meg, 1605 ápr. 20-án, fejedelemmé Bocskayt. E jogaimon köszönöm mindnyájunk nevében a szíves fogadtatást. Hasson át bennünket az egymás iránti szeretet, mert a magyarnak

igazán nagy szüksége van arra, hogy egymást szeresse.

A második különvonaton jöttek Justh Gyula házelnök, Darányi miniszter, Mezössy és Meskó államtitkárok, Thaly Kálmán, Barabás Béla, Benedek János, Papp Elek, Justh János, Nagy Sándor, Szabó Kálmán stb. orsz. képviselők. Hozzájuk Kovács Gy. a következő üdvözlő szavakat mondta:

— Kegyelmes uraim! Az 1606. évi nagy alkotásnak, mely Bocskay és Rudolf közt létrejött, az lett a következménye, hogy vitéz bajnokait, a hajdukat, Bocskay e szép rónákon letelepítette. Megváltozott életmódjukban szorgalmas hűséggel munkálkodtak a hajduk s kegyelettel ápolták nagy fejedelmük emlékét nemzedékről-nemzedékre. A mai nemzedék akarata következtében utódaink már nemcsak emlékének áldozhatnak, hanem felpillanthatnak ércalakjára is. Ez ércalak leleplezésének mai nagy napján örömmel üdvözlöm kegyelmességeket.

Justh Gyula házelnök: — Igen t. uraim, kedves barátaim, hálás szívvel köszönöm a meleg fogadtatást s régi kedves barátom üdvözlő szavait, melyben a magyar országgyűlés kiküldöttjeit részesíteni kegyeskedett. A meleg szavak szíveinkben, lelkünkben élénk visszhangra találtak. A magyar képviselőház azért küldött ki minket, hogy Bocskay népe iránt szeretetünket, Bocskay emléke iránt kegyeletünket kifejezzük. Bizalmukért fogadják cserébe a mi bizalmunkat s legyenek meggyőződve arról, hogy a mi bizalmunkban csalódnai soha sem fognak.

Darányi Ignác miniszter: A magyar királyi kormány hazafias örömmel vesz részt a mai ünnepen. Képviselőivel a kormány engem bizott meg. Kivánom: vajha ugy folynék le ez az ünnep, hogy a nagy fejedelem emlékéhez méltó legyen.

A vendégek díszes csoportja ezután közel száz fogaton bevonult a városba. A fellobogozott, diadalkapus, díszbeöltözött város nepe lelkes éljenriadallal köszöntötte az érkezőket, főleg Justhot Darányit s Thalyt. A menet fél kilenc órakor a gyönyörűen feldíszített városháza felé érkezett, hol a vendégek leszállottak.

A városháza előtt.

A városháza bejárójánál Somossy Béla polgármester üdvözlölte Hajduböszörmény városát nevében meleg szavakkal a vendégeket. Üdvözlésére Justh Gyula, a képviselőház elnöke válaszolt:

— A magyar országgyűlés-képviselőháza megbizott engem, hogy egy küldöttséget vezessek Hajduböszörménybe, hogy részt vegyünk a mai napon rendezendő nagyszerű ünnepségen. Fogadják uraim hálás köszönetünket a kiválóan meleg fogadtatásért s legyenek meggyőződve arról, hogy az egész magyar országgyűlés együtt érez ma Önökkel. Mindig az lesz törekvésünk, hogy méltók lehessünk Önökhöz.

Az illusztris vendégek ezután pár percre a városháza dísztermében gyülekeztek össze, majd valamennyien átmentek a református templomba, hol ünnepi istentisztelet volt.

A főtéren példás rend uralkodott. Debreczenben nem folynék le hasonló rendben egy ily nagyszabású ünnepély. A szobor körül emelt tribün is mintaszerű volt.

Istentisztelet.

Az istentiszteleten közel kétezer hívő volt jelen. A közének után Geduly Henrik nyíregyházi ág. ev. lelkész mondott magasszárnyalású imát, majd a zsoltáreklés s újabb gyülekezeti ének után Diesöfi József debreceni lelkész, az egyházkerület főjegyzője tartott remek, nagyszabású, fenséges gondolatokban gazdag, ünnepi szónoklatot. A lelkész gyönyörű szavakkal emlékezett meg Bocskayról, a protestánsok vallásszabadságának megalapítójáról.

— nek után az istentisztelet tizenegy óra előtt véget ért.

A vármegye diszközgyűlése.

Tizenegy órakor nyitotta meg a vármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlését Weszprémy Zoltán főispán. Mély megilletődéssel nyitja meg a közgyűlést, melyen mintegy ötszázan vettek részt. A főispán jobbján Justh Gyula, Darányi Ignác, Meskó László, Degenfeld József gróf, balján Kovács Gyula alispán, György Endre ny. miniszter, Papp Elek Pákozdy Sándor, Bészler Károly, dr. Czeglédy Mihály stb. ültek.

A főispáni megnyitó a következőképen szólt:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!
Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Mély megilletődés és meghatottság szállja meg lelkemet ebben az ünnepélyes pillanatban amikor a Hajduság ősi fészkeiben, a volt hajdukerület régi székvárosában összegyűltünk azért, hogy kegyeletesen hálánkkal adózzunk történelmünk egyik legkimagaslóbb alakjának, a vallási lelkiismereti és közsabadság nagy hőségnek, a hajdu nép nagy jövőjének Bocskay István fejedelemnek dícső emlékezete iránt.

Háromszáz esztendeje annak, hogy nagy Bocskay István, dícső fejedelmünk, vitéz őseinknek gondviselő atyja, szabadság szerető vitéz hajdu népet állandóan letelepítette erre a termékeny, áldott vidékre, erre a helyre, hol most nagy emlékének áldozunk. Három évszázaddal ezelőtt sokat szenvedett szegény hazánkban esordultig telt a keserűség pohara.

Hontalan volt a magyar saját hazájában, sanyargatott nemzetünk még Istenét sem imadhatta szabadon, mert a lelkiismereti szabadság bilincsekbe volt verve. Protestáns egyházunk templomait idegen hatalom foglalta el, aki meggyőződését kimondani merte, arra rablánc, börtön avagy bitófa várt.

Elkeseredés, pusztulás mutatkozott mindenfelé, hazánk már teljesen elnyomatott, protestáns egyházunk már a megsemmisülés előtt állott, amikor az isteni gondviselés vezérünké küldötte Bocskayt, ki diadalmos

Halász Nándor

ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-árak, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-órákban. DEBRECZEN, Piac-utca 24. szám. Fehérló-szálloda épület. 261

fegyverével keresztül törve minden akadályon a háromszáz évvel ezelőtt megkötött bécsi békével megmentette veszendő alkotmányunkat, kivivta protestáns egyházunk szabadságát.

E háromszázados történelmi mult emlékeztetőre, megünneplésére gyűltünk most itt össze, Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának azon lelkes egyhangúsággal hozott összes határozata alapján, amelyben törvényhatóságunk kimondotta, hogy a hajdu nép legnagyobb jótevője, hogy úgy mondjam édes atya nagy Boeckay István emlékére a volt hajdukerület régi székvárosában Hajduböszörményben az ő nagy nevéhez méltó éreszobrot állít, azt a hajduság letelepülésének háromszázados évfordulóján ünnepélyeségekkel leleplezi s ezen a napon a nagy fejedelem emlékének díszítésére a hajduság régi székvárosában díszközgyűlést tart.

A nagy fejedelem halhatatlan nevének dícsőítése, alkotásának bővebb ősmertetése, hervadhatatlan érdemeinek részletes méltatása a mai szép ünnepély erre hivatott szónokainak képezendő hálás feladatát, nem is akarom, csak egyszerű szavakban hálát adok az Isteni gondviselésnek azon kegyelméért, hogy nekem, e régi hajdu város szülőltjének az ide telepedett hajduk egyik leszármazottjának jelenleg elfoglalt hivatali állásomból kifolyólag is e szép ünnepen szerepet engedett.

Habár Bocskai az egész Magyarországot volt, mégis a legtöbb just hozzá az általa alapított hajdu városok formálhatják.

A hálás hajduság most szobrot emelt a nagy fejedelemnek, hogy némiképen lerója az iránta viseltetett örök háláját.

Bocskainak nagy szelleme védjen meg bennünket hazánk nagyvárosára irányuló küzdelmeinkben, a miként egykor vitéz kardja védelmezte meg őseinket.

Szívélyesen üdvözölve a vármegye törvényhatósági bizottságainak jelenlevő tagjait, az ünnepélyünk fényének emelésére megjelent illusztris vendégeinket a mai napra kitűzött vármegyei díszközgyűlést megnyitóm.

Kovács Gyula alispán beszélt ezután. Terjedelmes és gyönyörű indoklás után a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

— Hajdúvármegye közönsége Boeckay Istvánnak, Erdély nagyfejedelemének, a magyar alkotmány eszélyes, bátor és hős védelmezőjének, a nép jog, emberi és lelkiismereti szabadság önzetlen és rettenthetetlen bajnokának, a magyar nemzet történetében korszakot alkotó nagyságnak nemzetmegváltó működése befejezésének háromszázados évfordulóján, hazafias lelke egész melegével, mély és kiapadhatatlan hálával adozik; a nemzet géniusza által a történelem táblájára ragyogó betűkkel vésett emléket hazafiai kegyelettel őrizi és mai díszközgyűlése jegyzőkönyvében megörökíti; a kivethetetlen, maradandó és örök emlékezet szemléltetővé tételére a vármegye közönsége által hazafias adakozásból készült és a volt Hajdukerület székhelyére egybehívott díszközgyűlésből testületileg megjelenik, a hála és kegyelet koszorúját a szobor talapzatára alispánja utján leteszi.

Weszprémy István, a hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt elnöke köszönetet szavaz a fő- és alispánnak s azt indítványozza, hogy az elhangzott beszédeket foglalja írásba s örökítse meg jegyzőkönyveiben a törvényhatóság. A közgyűlés ez indítványt egyhangulag elfogadta.

Kovács Gyula alispán bejelenti, hogy Kiss Áron ref. püspök hosszabb levélben köszönte meg az ünnepre való meghívását s adott kifejezést mély sajnálkozásának a fölött, hogy aggkora s gyöngékedése miatt nem vehet részt az ünnepségen.

Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző olvasta föl ezután az ősz püspök gyönyörű levelét, melynek felolvasását mély figyelemmel kísérték a jelenlevők. Az alispán indítványára a közgyűlés sajnálkozását fejezte ki,

hogy Kiss Áron távol maradt az ünneptől figyelméért köszönetet mond, üdvözölő levelét a vármegye levéltárában elhelyezi s megőrzi.

A közgyűlés jegyzőkönyvét a főispán indítványára nyomban hitelesítették, mire a közgyűlés, melyen díszes hölgyközönség is volt jelen, véget ért.

A leleplezés.

Az ünneplő közönség ezután a piactéren álló szobor elé vonult. Menetközben a debreceni Egyetértés zenekara játszott hazafias dalokat. A szobor körül, a különböző törvényhatóságok s a hajdu községek küldöttein kívül, kiknek névsorát már közöltük, a következő notabilitásokat láttuk:

Justh Gyula, Darányi Ignác, Meskó László, Mezössy Béla, Barabás Béla, Thaly Kálmán, Világhy Gyula, Bernáth Zoltán, Szász József, Hédervári Lehel, Nagy Sándor, Benedek János, Németh Imre, Justh János, Kovács Ernő, Szabó Kálmán, Kun Árpád, Horváth József, Papp Elek, Kelemen Samu, Irsay József, Markos Gyula és gr. Zichy Miklós orsz. képviselőket, Weszprémy Zoltán, Dókus Ernő és Puky Endre főispánokat, Antal Gábor püspököt, Ujhelyi Andor, dr. Balthazár Dezső és Görömbey Péter espereseket, Porubszky Jenő táblaelnököt, Gajzágó Béla táblai tanácselnököt, dr. Szűts Miklóst, Márk Endrét, Lestyán Adorjánt, Márton Imrét, gróf Degenfeld Józsefet, György Endrét, Varga László esperest, Hajdu Zsigmond püspöki titkár, dr. Haendel Vilmos főiskolai rektort, Komlóssy Arthur, dr. Varga Lajos főszerkesztőket, Kovács Gyulát, Pákozdy Sándort, dr. Ceglédy Mihályt, Kovács Józsefet, Bészler Károly és Csóka Samu tanácsnokokat, dr. Losonezy Almost, Uhlaryk Bélát, dr. Kardos Samut és Albertet, dr. Nagy Zsigmond és S. Szabó József főiskolai tanárokat, Hollós Barabás, a szobor genialis alkotóját, stb. stb. stb.

A leleplezési ünnep Zichy Géza gróf Bocskay-dalának előadásával kezdődött, a melyet az egyesült dalárdák gyönyörűen énekeltek el. Azután Weszprémy Zoltán főispán mondotta el a következő ünnepi megnyitó beszédet:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Szeretett hajdu testvéreim!

A hajdunépek régi forró vágya teljesül ma, amikor nemcsak belső érzelmekben, de külső látható alakban is leróhatja háláját azon nagy férfiu emléke iránt, akinek a hajdunép otthonát, mondhatni mindenét köszönheti.

Háromszáz esztendeje annak, hogy nagy Bocskai István, a mi dicső fejedelemünk vitéz hajdu népet mostani lakóhelyén letelepítette.

Nehéz küzdelmek, véres csaták után, melyeket a haza ügyéért s a szabadságért vívtak, nyerték őseink a maguk s utódaik számára ezt a vérrel is megszentelt földet.

A hála, a kegyelet, amelyet ez a nép nagy fejedelemre, jótevő édes atyja iránt érez, állította ide közadakozásból az ő nagy nevéhez méltó ezen díszes éreszobrot, melyet ma leleplezni fogunk.

Elfogódott szívvel állok meg e szobor előtt, erőm gyenge annak kifejezésére, amit most érzek s gyenge arra, hogy méltó tolmácsa lehetnék a hálás hajdu utódok érzelmének, de ez különben is az ünnepi szónok feladatát képezi.

Hajdu testvéreim!

Amikor itt most igaz hazafiai kegyelettel áldozunk nagy fejedelemünk emlékének, e szobor előtt tegyük fogadalmat az iránt, hogy az ő nagy nevéhez méltók lenni igyekszünk, méltók pedig akkor leszünk, ha őt követjük a haza, az alkotmány és a szabadság szeretetében.

Amikor mély tisztelettel üdvözölöm a törvényhozásnak a kormányt, az egyhá-

zaknak, törvényhatóságoknak megjelent tisztelt képviselőit s az egész ünneplő közönséget, az ünnepélyt megnyitóm.

A főispán beszédét zúgó éljenzés követte. Balthazár Dezső dr. esperes mondott ezután magasroptú, igazán gyönyörűen konstruált ünnepi szónoklatot. Beszéde közben lehullott Boeckay szobráról a tulipánvirágokkal himzett lepel, mire a közönség zúgó éljenzésben tört ki. Az éljen s taps Holló Barnabásnak szólt, akinek ez alkotása csakugyan díszére válik nemcsak magának a művésznek, hanem az egész szobrászművészetnek.

A szobornak különösen a felső része pompás. A hajdu, aki meghajtott zászlóval áll Boeckay előtt s hűséges nézőssel, imádatlalt tekint fel nagy fejedelmére, a legsikerültebb művészi alkotások egyike. Boeckaynak az arca: maga a klasszikus hűség, a művészi eltalálás. A fejedelem egyik kezében hüvelybe dugott kardot, a másikban a bécsi béke pecsétet tartja.

Balthazár gyönyörű beszéde után Benedek János dr., a kerület népszerű s kitűnő országos képviselője, a talentumos poéta szavaltta el Boeckay ódáját. A költemény, mely a népszerűtetet Boeckay személyében apoteizálja, Benedeknek egyik legjelesebb verse. A szavalt többször szakította meg a hallgatóság éljenriadalma.

Az énekkarok Huber győzelmi dalát adták elő, majd Kovács Gyula alispán ismertette a szoborkeletkezés történetét. 1902-ben született meg a gondolat; a szobor költségeire Hajduböszörmény város 20,000 koronát adott, a hiányzó 24,000 koronát társadalmi adakozásból gyűjtötték össze. Az alispán ezután átadta a szobrot Böszörmény város közönségének.

Somossy Béla polgármester általános tetszést aratott beszéd kíséretében vette át a szoborművet, mire a Himnusz eléneklésével az ünnepély első része véget ért.

A koszorúk.

Az első koszorút Justh Gyula tette le a következő beszéddel:

— Lelkem mélyén meghatva teszem le e koszorút a magyar képviselőház, a magyar rendek nevében a dicső szabadsághős, Boeckay István szobrára. Boeckay, a te dicső emléked, államférfiu bölcseséged, lángoló hazaszereteted előtt meghajlik minden magyar. Szent emléked, melyhez méltók akarunk maradni, örök. Dicső eszmédhez, melyekért oly önzetlenül s annyi sikerrel harcoltál, időtlen időkgig hű marad a magyar.

A kormány hatalmas koszorúját Darányi tette le:

— Tisztelt uraim! A m. kir. kormány nevében ezennel koszorút helyezek a nagyfejedelem szobrára. Nem halt meg az, ki milliókra költé dus élte kincsét, ámbár napja mult.

Koszorút helyeztek a szoborra: Hajdudorog közönsége. Debrecen szab. kir. város, a Protestáns Irodalmi Társaság, az országos függetlenségi és 48-as párt, Szatmárvármegye közönsége, Hajduböszörmény város közönsége, a heves-nagykunsági ev. ref. egyházmegye, a hajduböszörményi izr. hitközség, Jásznagykunszolgokvármegye közönsége, a hajduböszörményi ev. ref. egyház, Heves vármegye közönsége, Beregvármegye közönsége, Püspökladány közönsége, Nagyváradi város közönsége. Hajdunánási város közönsége, a magyar ref. tanítók orsz. egyesülete, a sárospataki ev. ref. főiskola, a Luther irodalmi társaság, a debreceni főiskola tanárkara, Balmazújváros közönsége, Baja közönsége, a hajdunánási ref. egyház, a Csokonai-kör, Kolozsvár közönsége, a magyar főrendiház, Tereszvár közönsége, Hajduszoboszló közönsége, Abauj Torna vármegye, Téglás község, a budapesti theologiai akadémia, a hadházi ref. egyház, Szatmárnémeti közönsége, Vámospéres közönsége, Hadház, Szabolcsvármegye, Hajdúvármegye tisztikara, Budapest székes-

INGYEN!

teljesen
ingyen
kap

mindenki 1 pár férfi-cipő vételhez 1 db szép nyakkendőt és 1 pár női cipőhöz 1 pár gummisarkot.
Neumann Testvéreknél

barna, drapp, fekete fél és egész cipők a legolcsóbban szerezhetők be. a Tiszapalotában, hol urak-, nők- és gyermekek részére a legegánsabb és legesinosabb

főváros közönsége (ez volt a legimpozánsabb koszoru) Rákosi Viktor hajdu követ.

A szoborról s a közönségről, a notabilitásokról az örökké agilis *Letzter József* közel száz fényképfelvétele készített.

A koszoruk elhelyezése negyed két óra-
kor ért véget.

A bankettet már a második fogásnál megzavarta az eső. A városháza udvarán rögtönzött sátor deszkatetőzetén becsorgott az eső. Az urak előbb esernyőt feszítettek ki egyik kezükkel, míg a másikkal ettek, ez a módszer azonban nem vált be. Olyan felhőszakadás keletkezett két órára, aminőre még alig láttunk példát. Böszörmény utcáit valóságos elöntötte a víz. Az utcákon haladó kocsi lovait az ár elragadta s a lovakat alig lehetett kimenteni.

A lakoma vendégei fölszaladtak a városháza folyosóira s ott várták az eső elálltát. Am hiába, Darányi, Just s a fővárosi vendégek aztán három óra-
kor kikocsiztak az állomáshoz s az első különvonatot nyomban elindították. A második különvonat délután 4 óra 30 perckor indult Debrecenbe. A legtöbb vendég azonban nem juthatott ki ehhez a vonathoz s csak az esti vonatokkal tért haza.

Ez az eső volt az egyetlen malőr, amely megzavarta a szépen rendezett, szépen sikerült nagyszabásu ünnepet.

A bankett.

A Böszörmény városa adta bankett délutáni két óra-
kor vette kezdetét. Ötszáz terítéki volt a lakoma, melyet Hauer Berci pompásan állított ki.

A bankett menüje a következő volt:

Csiga leves,
Bélszin, Boockay módra,
Magyar béles és turós csusza.
Sültek: malac és szárnyas.
Saláta és befőttek.
Gyümölcs, sajtok.
Kávé.

Borok: Rizling, fehér (Boockay-telepi), Muzsai, fehér (hegyaljai), Carbenet, vörös.

A felszolgálat harminc pineér s közel száz böszörményi polgárlány teljesítette kifogástalanul.

Koronázási jubileum.

Cseléd törvény.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 3.

Elnök: Justh Gyula.

Az ülés megnyitása után:

Hoitsy Pál előadó ajánlja elfogadásra a koronázási jubileumról intézkedő törvényjavaslatot. (Helyeslés.)

Elfogadják.

Következik a koronaértékről szóló törvény kiegészítéséről szóló javaslat.

Elfogadják.

Hoitsy Pál előadó ajánlja elfogadásra az érem pénzszerződés kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot, melyet szintén elfogadtak.

Justh Gyula ajánlja, bízzák meg az elnökséget, hogy a Ház hódolatát a jubileum alkalmából a király előtt kifejezhesse és javasolja, hogy a jubileum napján, június 8-án a Ház ne tartson ülést.

A javaslatot elfogadják.

Következik a cseléd-törvény részletes tárgyalásának folytatása.

Mérey Lajos nem fogadja el Návay indítványát. Kijelenti, hogy a szociálisták nem izgatják fel annyira a kedélyeket, mint a hogy Návay szombati beszéde felizgathatta. (Nagy zaj.)

Magy Dezső szerint Mérey logikája

csak a Návay javaslatának elfogadására utalhat. Reméli, hogy a modern Magyarország nem fog a porosz junkerek után indulni, hanem a Ház elfogadja Návay módosítását.

Nagy Emil csatlakozik Mérey felfogásához. A humanizmus terén nem engedi magát terrorizálni senki által.

Bernáth István előadó reflektál az elhangzott felszólalásokra.

Elnök a vitát berekeszti. Návay indítványára névszerű szavazást kértek. (Helyeslés.)

Felteszi a kérdést, elfogadja-e a Ház az eredeti javaslatot, szemben Návay Lajos módosításával, igen, vagy nem? (Nagy zaj. Közbeszólások: Igen, nem.)

Megkezdődik a szavazás. Az első szavazó *ögróf Pallavicini György*, aki nemmel szavaz, vagyis Návay mellett.

Közben *Thaly László* megjegyzi a függetlenségi pártra, méltatlankodva. Mind nemmel szavaz.

Elnök: A szavazást nem szabad közbeszólással zavarni. (Zajos helyeslés.)

A két *Wekerle Sándor*, a miniszterelnök és a fia nemmel szavazott. *Gróf Andrássy Gyula* szintén.

Bozóky Árpád: Mikor szavazásra felhívják, kijelenti: Nem szavazok.

Elnök: Akik jelen vannak, a házszabályok szerint tartoznak szavazni.

Bozóky Árpád erre kimegy a tereméből, kijelentvén, nekem egyik sem tetszik.

Darányi Ignác földmívelési miniszter nemmel szavazott. Sokan, mint például *Rakovszky István*, a szavazás előtt elmentek.

Elnök kihirdeti az eredményt. Az eredeti szöveg ellen szavazott 14, mellette 51 képviselő, tehát az eredeti szöveget 23 többséggel elvetették és elfogadták Návay indítványát. (Felkiáltások: Éljen Návay.)

Városháza és vármegye.

Vizvezeték és csatornázás. A vizvezetési és csatornázási szabályrendeleteket, mivel a törvényes időben nem érkezett be ellenünk felebezés, a tanács jóváhagyás végett fölterjesztette tegnap a belügyminiszterhez.

Városi szegény ügyei. A város szegényügyi bizottsága e hó 7-én, pénteken d. e. 11 óra-
kor rendes havi ülést tart, melyen *Oláh Károly* elnöklété mellett a havi folyó ügyeket tárgyalja.

A város fásítása. A város fásításának költségeire nyitott hitel utolsó 2000 korona részletét a tanács tegnap utalta ki *Török Gábor* főerdőmesternek, aki az egész fásítást tervszerűen s általános megelégedésre végeztette el.

Győrmege átírata. Győr vármegye feliratot intéz a képviselőházhoz, a fokozatos földadó behozatala érdekében. A feliratot pártolni kérő átírat megérkezett Debreczen városához is, mely azt a legközelebbi közgyűlésen fogja tárgyalni.

A csendőr szurony áldozata.

Agyonszurt asszony.

Gyilkosság kilakoltatás közben.

— június 4.

(Saját tudósítónktól.) A csendőr szurony véres szántásáról veszünk szomorú híradást Püspökladányról. A csendőrség szigorú reguláinak ez alkalommal egy szerencsétlen

asszony az áldozata, ki ellentállt annak, hogy feldulják megszokott fészket, hogy kilakoltassák.

Különbén ez az eset egy nagyarányú munkás mozgalom keretében történt. Méltán jellemzi azt az elkeseredést, mellyel a gazdasági munkások harcolnak munkaadóik ellen. Ez az elkeseredés, ez a harc átragad a gazdasági munkás családjára, gyökeret ver hozzátartozóinak szívében és akiket mint a tegnapi eset mutatja alkalomadtán véres következményekkel járó tette ragadja.

Az esetről, annak előzményeiről és körülményeiről tudósítónk a következőket jelenti:

Munkásmozgalmak Püspökladányban.

Az eset leírását előzőleg szükségesnek tartjuk jelezni, hogy egész Hajdumegyében épen Püspökladány az, hol a gazdasági munkásviszonyok leginkább elmérgesedtek. Sokszor és több ízben volt már összeütközés a munkások és a kirendelt és megerősített ottani csendőrség között. Több ottani uradalomban és földbirtokon a munkások nyíltan megtagadták az engedelmességet, miáltal természetesen szerződészegést követtek el. Ez aztán maga után vonta azt, hogy a munkaadók erélyesebb eszközökhöz folyamodtak és sok helyen kilakoltatták az elégedetlenkedő munkásokat a szerződés szegés miatt. Az egymást követő kilakoltatások mód nélkül elkeserítették a munkásokat és az elkeseredés adja magyarázatát annak a véres esetnek, mely most állandó izgatottságban tartja Püspökladány lakosságát.

Agyonszurt asszony.

Lugosi Ferenc gazdasági munkás egyik püspökladányi uradalomban volt alkalmazva. *Lugosi* elégedetlenségével szintén szerződészegést követett el, miért is a megtett feljelentésre két csendőr megjelent tegnapelőtt az uradalom munkásházában lakó *Lugosiék* lakásán, hogy kilakoltassa őket. *Lugosi* nem volt otthon, csupán a felesége apró gyermekeivel. Az asszony kért, könyörgött, azonban a csendőrök a kapott utasításhoz hiven teljes szigorral megkezdették a kilakoltatási eljárást. Ekkor az asszony elkeseredésében, hogy gyermekeivel hajléktalan marad, végzetes tette ragadtatta magát. Felkapott ugyanis egy kezeügyében levő botot és azzal a csendőrökre támadt. Erre az egyik csendőr, *Keresztesi Sándor* csendőrszervező lekapta válláról a szuronyos fegyvert és azt teljes erővel a szerencsétlen mellébe dőfte.

Lugosi Ferencné rémes jai-kiáltással hullott a földre. A csendőrök látva a véres eredményt a kilakoltatási eljárást félbeszakították és a súlyosan sérült asszonyhoz

Kartelen kívüli parkettgyár és gőzfűrés

STEINER és FRAENKEL Kolozsvár pályaudvar. 368

orvost hívtak, ki azonban dacára a gondos orvosi gyógykezelésnek tegnap délelőtt meghalt.

A szurony a szív táján hatolt be és feltétlen halálos sérülést okozott, amivel szemben az orvosi tudomány is teljesen tehetetlen volt.

A vizsgálat.

Az eset nagy izgatottságot keltett Püspökladányon, különösen nagy az elkeseredés a gazdasági munkások és cselédek körében, úgy hogy az ottani csendőri kirendeltséget ismételtelen meg kellett erősíteni.

A csendőrök jelentést tettek felettes hatóságuknak, mely a maga hatáskörében is szigorú vizsgálatot indított, hogy joga volt-e a gyilkos csendőrnek fegyverét használni.

A gyilkosságot táviratilag jelentették a debreceni ügyészségnek, mely nyomban elrendelte a holttest felboncolását. Hoffmann József közt ponti vizsgálóbíró pedig a legszélesebb körű vizsgálatot tette folyamatba.

Dr. Láng törvényszéki orvos ma a vizsgálóbíróval kiszál Püspökladányra.

Sóvágóék újabb monstre pöre.

— Esküdszéki főtárgyalás. —

— Harmadik, negyedik nap. —

— június 4.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőtt és hétfőn egész nap folytatta a debreceni törvényszék, mint esküdtbíróság Sóvágó János és hat büntársának újabb bünperét.

A vádlottak padja ezeken a napokon sokszor változott, aszerint, mint vagy a büdszentmihályi, vagy a hosszupályi-i rablások kerültek elő.

Az eredmény azonban a régi, a terhelő tanúk folyton szaporodnak a tagadásban lévő vádlottak Sóvágó, Gáspár és Siteri ellen, kik merően tagadnak még most is mindent, dacára annak, hogy saját rablóincosai is minden alkalommal reájuk vallanak.

A tárgyalások két napi folytatásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Kirabolt gyógyszerár.

A vasárnapi tárgyalás Kende Ernő gyógyszerész, a sértett kihallgatásával kezdődött.

Kende Ernő részletesen elmondja a rablást: „Szerintem három bekormozott rabló tört be hozzánk, Kende a zajra kijött a laboránsával Ambrus Andrással,

A rablók pisztoly szegezve követeltek pénzt, a kézi kasszát, melyben azonban csupán 30 korona volt, ki fosztották. A szomszédok később felébredtek a zajra, így a rablók menekülni volt kénytelenek.

Kádár Henrikné, tanu Kendénél volt abban az időben.

Elmondja tanu tanuvalomásában, hogy a rablók a gyógyszerháron keresztül hatoltak be.

Egy cigányos kinézésű ember jött először be a helyiségbe csak pár perc múlva nyomult be a másik kettő.

Erre kijött Kende és a segédje. Ezekre a rablók revolvert szegeztek, aztán pedig egyikük elrabolta a kézi kassza tartalmát.

A tanu csupán Nyiriben ismeri fel az egyik rablót.

Pénz kell, nem orvosság.

Siska Erzsébet a másik tanu az látta, hogy bekormozott emberek jöttek be a házba. Először azt mondták, hogy orvosság kell nekik, de aztán mikor előkerült a gyógyszerész és segéd azokra pisztolyt tartottak és egyikük elkialította magát,

— Pénz kell nekünk, nem orvosság.

Akkor a rablók a pénzt magukhoz vették kifelé mentek, utközben a tanut az egyik rabló anyira meglökte, hogy elesett. Sóvágóban és Nyiriben felismeri a rablókat. Sóvágót felismeri már a mozdulatáról is

Ezután szembesítették.

Elnök: No Sóvágó mit szól ehhez.

— Nem igaz abból egy szó sem.

Tanu: Bizony maga volt nálunk.

Sóvágó: Annál bizonyosabban nem igaz, amit ez az asszony beszél. Ez is beszél mindent össze-vissza. Egy szó sem igaz a vallomásából.

A rablótámadás részletei.

Ambrus Antal kihallgatása következett. Ambrus mint kisegítő volt alkalmazva Kendénél. Most már önálló.

— Mikor ez a rablás történt, ott volt ön Kende Ernő gyógyszerésznél.

— Igen.

— Mondja el kérem, hogy történt ez a dolog.

— Kérem szépen, úgy történt, hogy este 9 óra tájban a patika helyiség hátmögött lévő ebédlőbe vacsoráltunk Kende urral, mikor bejött egy cigányos külsejű ember, dülöngözve, úgy, hogy azt hittem, hogy részeg Kimentem a gyógyszerhátra és kérdeztem tőle: „Mit akar”. Ez az alak rám se hederített, hanem folyton jött beljebb, mikor már a kiszolgáló asztalon is belül került, feltűnt az ebédlőben tartózkodó Kendének a dolog. És kijött ő is s rákiáltott: „Mondja meg mit akar, ne tolakodjon!”

Elnök: Mit felelt erre a cigányos külsejű ember?

— Azt felelte: „Nem orvosság, hanem pénz kell ide”.

— Mit csináltak önök erre?

— Rögtön láttuk, hogy kívül van dolgunk, azonban még mielőtt a védekezésre gondolhattunk volna, beugrott az utca felől másik két bekormozott arcú ember.

— Volt ezek kezében valami.

— Igen, a két utóbbi revolvert szegezett reánk.

— És nem igyekeztek menekülni?

— De igen, én be is ugrottam az ebédlőbe és sikerült magamra zárni az ajtót. Kende urra ugyan vigyázott az egyik rabló, de felhasználva egy kedvező pillanatot sikerült menekülnie a konyha felé. Két rabló erre utána futott és csupán a harmadik maradt a gyógyszerhátra.

— Ön látta azt, hogy mit csinált a harmadik ember.

— Igen láttam, mert az ebédlőből a gyógyszerhátra egy üvegajtó nyílt, azon keresztül láttam mindent.

— No és az az ember feszítette fel a pénztárt és mennyt rabolt el?

— Azon napi kassza 29 korona pár fillér volt, ezt mind elvitte. Később vissza-

cipelték a többi rablók Kendét is a gyógyszerhátra és innen menekültek ki az utcára is.

— Ki volt az, aki a kasszát feltörte?

— Ez az ember volt. (Nyirire mutat.)

A szembesítések után az elnök a tárgyalást berekesztette és folytatását hétfő délelőtre tűzte ki.

Virág Bálint vallomása.

Hétfő délelőtti tárgyaláson már a büdszentmihályi rablások ügyét vették elő, mivel megjelent Virág Bálint, ki ezideig betegsége miatt nem jelenhetett meg. Részletesen, lényegileg teljesen felesége vallomásával egyezően mondja el a rablás körülményeit. Az elnök kérdésére.

— Virág Bálint uram, magát a rablók költötték fel, vagy csak a zajra ébredt fel.

— Engem a rablók költöttek fel.

— Milyen ruhában voltak a rablók?

— Kifordított gunyában volt mind a három, a kalap mélyen le volt az arcukra csapva, arcuknak az alsó része fekete kendővel le volt kötve, a felső arc részük valami fehér kendővel volt bekenve.

— Milyen idők lehettek ezek.

— Olyan féldíszek.

— Mit ért ez alatt?

— 50-60 évet értem.

— Hát az a legnagyobb, milyen idős volt?

— Az a legfiatalabb volt.

— Nyiregyházán ezen ügy tárgyalásán mire esküdtött meg Virág Bálint, hogy az egyik rabló Ványi volt.

— Nem, én nem esküdtem meg erre.

— Nézze meg most már Virág, hogy ezek közül a vádlottak közül kik lehetnek a rablók.

— Az első három.

— Tehát Erdei, Sóvágó, Gáspár Aladár.

— Ön azt mondtá a vizsgálóbíróknál, hogy a kalapjuk is ki volt fordítva.

— Igen a kalap bélése volt kifelé.

Elnök: Gáspár van valami megjegyzésük a tanu vallomására.

Gáspár: Nekem nincs, mert hisz én nem is voltam ottan.

Elnök: Sóvágó, hát magának!

Sóvágó: Nekem sincs, én sem voltam náluk.

Elnök: No igen, ezzel a tanuval könnyen bánnak, mert nem ismeri fel őket határozottan.

Kardos védő előterjesztést tesz, hogy Ványi Lajos előállíttassék, kit tudvalevően a nyiregyházai törvényszék a büdszentmihályi rablás miatt bűnösnek mondott ki és 8 évi fegyházra ítél.

Ványi Lajost ezután a terembe vezették, Sóvágóval együtt a tanu elé állították, ki azonban, miután mindketten egyforma alacsonyok, nem ismerte fel egyiket sem.

Majd a vád képviselője több új tanut kért kihallgatni, bizonyítás kiegészítésésképp, amit a törvényszék el is rendelt.

A hosszupályi rablás.

Ezután ismét a hosszupályi rablás ügyét vette elő a törvényszék. Legelőbb Mátyus Andrásné hallgatták ki ebben az ügyben, azonban most már mint tanut. Hosszasan elmondja, itt a hosszupályi-i rablásról tudott, sőt egy új terhelő körülményt jelent be. Ugyanis azt állítja, hogy egy izben beszélt Siteri Agnessel és ez mondta neki, hogy a bátyja járt Hosszupályiban a patikában Sóvágóval.

Elnök: Siteri igaz ez.

— Nem igaz! ez az asszony utálatosan hazudik.

— Ne sértegesen itt senkit.

— De nem mond igazat egy szavával sem.

— Pintye Györgyre mondott maga valamit, ki volt ez a Pintye?

magyar mángorló, magyar kerti fecskendő, magyar kerti lóca és magyar jégszekrény, porosz facsaró, mosó és vajkőpülő gép

SESZTINA LAJOSNÁL

Debreczen, Piac-utca 23.

— Sógorom volt nekem.
— Ugy, ez már fontos körülmény,
— Mikor halt meg ez az ember?
— Eppen a hosszupályi-i dolog után négy nappal.
Ezután Dank Béla monostorpályi-i gazdatisztet hallgatták ki Erdei előéletére vonatkozólag.

— Milyen ember volt Erdei, mert ugyebár ön vele egy udvarban lakott az uradalomban.

— Az első években rendszerető ember volt, de aztán sokat kóborgott az uradalmon kívül.

— Járt ennél az Erdeinél valami idegen ember?
— Sívógót és Siterit láttam, hogy jártak Erdeinél, ki azt mondta, hogy Sívógó üzenetet hozott.

— Több kisebb jelentőségű kérdés után a kihallgatás véget ért.

Papp Imre erdővéd ugyanabban az uradalomban, ahol Erdei szolgált; lényegtelen tanuvallomást tett.

Kardos védő kérdést intéz a tanuhoz:
— Tudta maga, hogy ez az Erdei többször büntetett, fegyházviselt embert.

Papp Imre: Hogyne tudtam volna, ő maga többször elbeszélte ezeket a dolgokat.

„Sívógó vagy, sógorom?”

Majd Kun Gábort, szintén a Lichtstein uradalomban alkalmazott erdővédet hallgatták ki.

Elnök: Látott maga ennél az Erdeinél valami gyanús embereket?

— Igen, két éve nyáron, augusztusban.
— Milyen alkalommal.

— Egy izben ki mentem a kerületemre utközbent láttam egy embert, kit Erdei bemutatott azzal, hogy „jelenlegi sógorom”. Később a többi erdővédek mondták nekem, hogy nem sógora volt az, hanem Sívógó.

Néhány jelentéktelen kérdés után a tanut megeskették vallomására.

Ezután Kékis Sándor hosszupályi-i éjjeli őrt hallgatták ki, akinek a vallomásaiban különösen fontos az, hogy a rablásokat megelőzőleg látta Sívógót a községben két emberrel. Szembesítéskor Sívógó ezt tagadta. A tanut azonban megeskették.

Ezután a tárgyalást délutánra tűzte ki az elnök.

Sívógó levelei.

A délutáni tárgyalás Kocsis Imre kihallgatásával kezdődött. Kocsis Imre a múlt év ősszen 21 napi fogházbüntetését töltötte. Ezt a foglyot egy alkalommal felkérte a vizsgálati fogságban lévő Erdei, hogy kézbe-sítsen egy levelet az egyik másodemeleti magán zárkában lévő Sívógónak és a szintén külön cellában lakó Mátyusnének. Ezen levelekben azt írja Nyiri:

— Ne ismerj be semmit. Tagadd le a csillagot az égről. Én is tagadok.

Erre a levélre Sívógó a következő lakonikus felelettel válaszolt.

— Tagadom az istent is,

Erdei ezenkívül Gáspárnak is írt levelet, a következő tartalommal.

„Kedves Gazsi. Én írom e levelet barátod Erdei. Kérlek mond a vizsgáló bírónak, hogy az a gazember áruló Mátyusné, ki beismert mindent — bolond, hülye. Inkább vizsgáltsák meg a törvényszéki orvossal.”

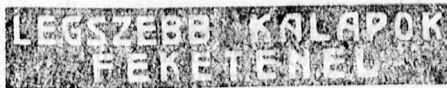
Ezek a levelek természetesen mind a fogház felügyelő, majd az ügyesség kezeibe jutottak.

Erre a körülményre különben tegnap kihallgatták Szepessy fogházfelügyelőt is.

A délutáni tárgyalás Sívógó nővéreink, majd több tanu jelentéktelen vallomásával végződött.

Mulatságok.

A polgári kör júniálisa folyó hó 15-én lesz a nagyerdei Vigadóban Magyaritestvérek zenekarának közreműködése mellett. Akik tévedésből meghívót nem kaptak volna, sziveskedjenek ez iránt a kör helyiségében (Piac-utca 7. szám) az elnökséghez fordulni.

Hírek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

A halál önkéntesei.

Négy öngyilkosság.

Életunt emberek.

— június 4.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi nap krónikája négy beteg szívű, elkeseredett szívű emberről számol be, akik a halálban kerestek menekülést kínzó keserveik elől. Ahány öngyilkosság annyi féle ok, mely arra készítette a szerencsétleneket, hogy önközzükkel vessenek véget életüknek. Megdöbbentő perspektíva tárul elő ezekből az öngyilkosságokból, mutatva azt, hogy a maikor gyermekének mennyi elég, hogy a véges eszközre, az erőszakos halálra szánja magát.

Tudósítónk ezekről a szomorú esetekről a következőket jelenti.

Mert nem eresztették haza.

A mentők vasárnap reggel súlyos belső sérüléseket szenvedett leányt szállítottak be a kórházba. A boldogtalan természetű 19 éves, Latte Lidiának hívják. — Hosszupályiról szállították be, hol tegnapelőtt reggel marólugot ivott. A rendőrség még az nap kihallgatta. Latte Lida a kihallgatást eszközölő Fehér Mihály rendőrbiztosnak azt vallotta, hogy az öngyilkossági kísérletet azért követte el, mert gazdája Klein Dániel hosszupályi-i lakos nem akarta pár napra szüleihez hazabocsájtani. Allapota súlyos.

Egy árva tragédia.

Sokkal megindítóbb okok szenirozták azt az öngyilkossági kísérletet, mely a nap krónikájában a második.

Egy szegény árva leány tragikumát jelenti ez. Takács Berta jómódu szülőknek gyermeke volt. Még fiatalon vesztette el szülőit, kik minden támasz, minden segítség nélkül hagyták árván hátra az élet forgatagában egyetlen gyermeküket.

A tizenhétéves Takács Berta tőle telhető módon küzdött az élet viszonyosságai-Val. De végre is, az árvaság, az elhagyatottság érzete lassanként buskomorra tette. Hogy tisztességes megélhetését biztosítsa beállt cselédnek.

Legutóbb Palotai Rezső helybeli tanár családjánál szolgált. Itt jó bánásmódban részesült, az elhagyatottság tudata azonban nem hagyta nyugton. Folyton kísérgette, míg végre buskomorsága végzetes tette ragadta. Gazdája szekrényéből szerzett egy szublimát pasztillát és azt feloldva, vasárnap délbent megitta a gyilkos folyadékot.

A rettenetes mérég pár perc alatt megtette hatását és kínos hangokat csalt a szerencsétlen leány ajkára. A jajveszékésre berohantak a házbeli, akik által értesített mentők a leányt beszállították a kórházba. Allapota súlyos, bár nem reménytelen.

Betegség miatt a halálba.

Hajdubagason Bazsa János gazdálkodó becsületes, szorgalmas munkában töltött el 47 évet. Munkájának meg is volt az eredménye, azonban a szerencsétlen ember életének alkonya mégis csupa szenvedés volt.

Gyógyíthatatlan betegség gyötörte Bazsa Jánost, ki végső elkeseredésében tegnap reggel lakásán felakasztotta magát. Tettét későn vették észre, mikor már halott volt. Az öngyilkosságot bejelentették táviratilag

a debreceni ügyésznek, mely miután nyilvánvalóan öngyilkosság forog fenn, a temetési engedélyt megadta.

Öngyilkosság a vasöntőde mellett.

A negyedik öngyilkosság ismét Debreczenben játszódtott le. Ma reggel a péterfiai vasöntőde mellett egy fiatal ember mellbe lötte magát. A járőrök látták, hogy a fiatalember revolvért rántott elő, de mindez oly hirtelen történt, hogy nem tudták megakadályozni végzetes tettének végrehajtásában. Csakhamar aztán megállapították az eszméletben állapotban a földön fetregő fiatalember személyazonosságát. Az életunt Nagy János 20 éves kocsis. Életuntságának oka ismeretlen. Első segélyben az elősiető mentők részesítették, kik beszállították a kórházba. A súlyosan sérült alighanem megmenthető lesz az életnek.

— Személyi hír. Gróf Zichy Miklós és báró Wesselényi Ferenc orsz. képviselők Debreczenben időznek.

Thaly Kálmán elutazott.

Debrecen város közönségének, különösebben pedig a debreceni függetlenségi és 48-as pártnak nyolc napon át szívesen látott, ünnepelt kedves vendége: Thaly Kálmán dr. orsz. képviselő tegnap délbent utazott el városunkból. Az öreg kurucot a függetlenségi párt vezérémberei, élükön Márton Imrével s a városi tanács tagjai, élükön Kovács József polgármesterrel kísérték ki a vasúti állomáshoz, hol Thaly a mielőbbi visszontlátás reményében vett búcsútőlük. A vonatokra váró közönség több izben megéljenezte a kitünőt férfit.

— Utóállítás. A Pavillon laktanyában e hó 5-én, katonai utóállítás lesz, melyre a hadkiegészítő parancsnokságok közel kétszáz hadkötelest idéztek be.

— Az ügyvédi kamarából. A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Gyulay Kálmán ügyvéd Tiszalókról Nyiregyházára helyezte át irodáját.

— A debreceni tornaegyesület versenyzői Nyiregyházán. A vasárnapi országos versenyen, melyet a nyiregyházi torna és vívőegyesület rendezett, s amelyen sok budapesti és vidéki versenyző jelent meg, a debreceni tornaegyesület a következő eredménnyel vett részt. Legklasszikusabb s legszebb volt a magasugrás ötös csapatversenye, melyben az egylet első helyet nyert 160,5 cm. átlaggal: legjobb egyéni ugrás volt Zöld Józsefé 170 cm. Az ugró csapat az egyletnek tiszteletdíjat nyert, tagjai ezüstérmert, A súlylökés versenyében első lett Munka Imre 11:55 méteres dobással. Szintén tiszteletdíjat nyert. A 100 yardos futásban Pogány Jenő II., a 220 yardos futásban Sz. Futó Sándor II., a negyed angol mértföldes futásban Horvát Aladár III., a stafétafutásban az egyesület csapata III. helyre jutott. A távugrásban II. III. és IV. helyre jutott az egyesületből Fényes Jenő 568 cm., Pogány Jenő 561 és Gremperger István 552; a diszkoszvetésben Mudin Imre II. 33:20 lett. Éguya a gerelyvetésben mindkét számban bátyja Mudin István a M. Atl. klub tagja volt első. Végül a rudugrásban Szmétanovics György II. helyre jutott. A versenyzőkön kívül számos néző is átment Nyiregyházára. Délelőtt és délután a fél 5-kor kezdődő esőig szépen folytak a mérkőzések, az utolsó két szám azonban kinlódás volt. Közönségük is kevés volt.

— Meghalt az utcán. Tegnap délelőtt a Vendég-utca 75. számú ház előtt összeesett egy öreg ember Szőlősi Mihály. Kihívták a mentőket, de mire ezek megérkeztek, a szerencsétlen már halott volt. Szívszédülés ölte meg.

— **Felhőszakadás Debrecenben.** Tegnap a kora délutáni órákban óriási felhőszakadás zúgott Debrecenre. A felhőszakadás mindenütt nagy károkat okozott, különösen a város keleti és északi részein. Az utcákon teljes félórán keresztül megszakadt minden összeköttetés, az uttesteken sok helyen méternyire emelkedett a víz, mely tovarohanásában rengeteg károkat okozott. Számtalan helyen valóságos pusztítást idézett elő az árvíz, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy csupán a tüzoltóságot nem kevesebb mint 55 esetben hívták segítségül. A tüzoltóság Publik Ernő parancsnok vezetésével megfeszített erővel dolgozott és nagy része van abban, hogy az árvíz sok helyen veszedelmes jelleget nem öltött.

— **Jelenet a zárdából.** A júniusi nap sugárkévéje táncolva török meg az ablakokon s széles sávban odahull a debreceni Svetics zárdá egyik tantermebe az első pad elé, ahol rózsás arcú leányok állanak szép sorjában ünnepi ruhába öltözötten. Tarsilla nővér hívta ki őket a pad elé: a nem katolikusokat a protestánsokat, akiknek ma volt a vallásvizsgájuk. Szeretettel simogatta őket végig a tekintetével s szelid hangon figyelmeztette a leánykákat, hogy szép sorjában menjenek az utcán s illedelmesen járuljanak a tiszteletes urak elé. Ne féljenek, bátorsággal feleljenek a feltett kérdésekre, nehogy zavarba jöjjenek stb. És mikor imigyen jó tanácsokkal ellátta őket, az asztalon levő rózsacsokorból mindeniknek ünnepi ruhájára feltűzött egy-egy rózsaszálát sajátkezüleg, megölelte őket s úgy bocsájtotta el valamennyit a vallásvizsgára... A nem katolikusokat, a Tarsilla nővérral nem egy- és ugyanazon választást hívothet. Lelki nemesség kell ennek a poétikus jelenetnek a felérzékeltetéséhez, megértéséhez a mai világban... Tarsilla nővér! Az ön cselekedete nagyon szép volt, nemes volt, mert minden vallások alapigéjéből fakadó volt: az emberszeretet sugalta, ama emberszeretet, mely nem ismer vallás felekezeteit, csak embereket, amely emberszeretet tövisnélküli rózsát osztotta Ön ma szét a protestáns kis leányok között.

— **Népgyűlés az általános választói jogért.** Debrecen szervezett munkássága vasárnap délelőtt a városháza udvarán népgyűlést tartott az általános titkos választói jog propagálása érdekében. A gyűlésen mintegy 3000-en vettek részt. Megjelent azon Kovács József, a pesti szociáldemokrata pártvezetőség kiküldötte, ki hosszú beszédben fejtegette az általános választói jog szükségességét. Majd Vágó Béla beszélt. A tüntető sétának majdnem komolyabb következményei lettek, amennyiben a résztvevő földműves munkások — nem tudni mi okból — szét akarták törni a Ráhrer-féle mezőgazdasági gépgyár helybeli irodája által a fő-tözsde kapujában lévő gépeit. A rombolást azonban a higgadtabb elemek megakadályozták.

— **Legujabb bérmozgalom.** Legujabban Debrecenben a timársegédek indítottak bérmozgalmat. Követelésük a mostani 14 óra helyett 10 óra munkaidő, mit a mesterek nem voltak hajlandók teljesíteni. E miatt a timár segédek hétfő reggel sztrájkba léptek. A békéltető tárgyalások megindultak.

— **Rablás a villanyszínházban.** Vasárnap este ismeretlen tettes vakmerő rablást követett el a Winkler-féle vásártéri villanyszínházban. Ugyanis mikor az előadásról a közönség kifordult, a szintén kifelé induló özv. Öz Gézáné kezéből a negyven korona értékű felöltőjét és ridüküljét, melyben 30 korona pénz volt, eddig ismeretlen egyén kikapta és azokkal a nagy tolongásban eltűnt. A vakmerő rablást bejelentették a rendőrségnek, mely nyomozást indított. A tett elkövetésével egyik ismert vásári- és zsebtolvajt gyanúsítják, akire többen figyeltek és látták, hogy az említett tárgyakkal elrohant.

— **A mentők a munkában.** A mentőknek az elmúlt két nap alatt ugyancsak

sok dolguk akadt. Egy csomó öngyilkosjelöltnek nyújtott első segítségen kívül Boross Ferencné, dohánygyári munkásnőt szállították a kórházba. A szerencsétlenül epileptikus rohamok vettek erőt. Szintén a kórházba szállítottak egy alkohol mérgezetett Kovács Ferencet, ki az utcán összeesett.

— **Villámcsapás.** A szomszédos Hajduböszörményben tegnap szintén erős vihar és felhőszakadás volt. Közben három helyen a város különböző pontjain csapott le villám, de szerencsére emberéletben nem tett kárt.

Uti készletek, kézi bőröndök női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigarettatárcák a legszebb kivitelben Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám.

x **KOMÁROMI M.** hangszerülete Piac utca 63. szám alatt feloszlik. Engedélyezett végkiállítás. Zongora, cimbalom és az összes hangszerek még saját áron alól is eladatnak, részletfizetésre is. Ragadja meg mindenki e ritka alkalmat. Az üzlet áthelyeztetik Budapestre. Fiókiület Szegeden.

Kutyaszájkosarak, nyakszíjak, korbácsok, vezető szíjjak és ostornyelek Mentze áruházában Kossuth-utca 4.

Távirat és telefon.

Hírek a kormányválságról.

Budapest, június 3. Szenzációs hírt közöl a bécsi „Montagsrevü” mai száma. E hír szerint Wekerle Sándor miniszterelnök ma magával vitte volna Bécsbe lemondását, utódja pedig Kossuth Ferenc lesz. Budapesti politikai körökben e hírek semmi hitelt sem adnak.

A koalizált pártok értekezlete.

Budapest, június 3. A koalíciós pártok ma este közös értekezletet tartottak Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter elnöklete alatt. Az értekezleten letárgyalták és elfogadták a vasutasok fizetésrendezéséről és szolgálati pragmatikájáról szóló törvényjavaslatokat. Josipovich horvát tárcánélküli miniszter azon indítványát is elfogadták, hogy a máv. horvátországi részeiben a vasutasoknak a horvát nyelvet is kell tudni.

Merénylet egy nagyherceg ellen.

Moszkva, június 3. Mihelyst a Konstantin nagyherceget vívó szobasztopoli gyorsvonat ellen megkísérelt merénylet híre megérkezett, a moszkvai parancsnok azonnal a helyszínére ment és megállapította, hogy a fűtött mozdonyt egy gépész vezette ki a pályára. A gépész neve Bartenev, de nem tudják, hogy vajon Bartenev tudja-e, hogy a gyorsvonatban Konstantin nagyherceg ül.

Zavargó kereskedelmi alkalmazottak.

Kassa, június 3. Az itteni kereskedelmi alkalmazottak már hosszabb ideje küzdenek a teljes vasárnapi munkaszünetért. A kereskedők egy része a szünetet megígérte ugyan, de nem tartotta meg. Ezért vasárnap a nyitva volt üzletek redőinek zárait üzletzárás után teleszórták homokkal, úgy, hogy azo-

kat hétfőn nem lehetett kizárni. Vasárnap tüntetések, zavargások voltak, úgy, hogy a rendőrség közbelépését is többször provokálták.

Vasuti katasztrófa.

Salzburg, június 3. A 2213. sz. személyvonat ma reggel Bischofshofen és Hütttau között kisiklott. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a Wollmann patak felhőszakadás következtében kiáradt és a pályát alámosta. A mozdony és a szerkocsi felborult és lezuhant a töltésről. A mozdonyvezetőt eddig nem lehetett megtalálni. Valószínűleg a mozdony alatt van. A salzburgi üzletvezetőség híradása szerint 2 vasuti alkalmazott és 5 utas könnyen megsérült. 1 személykocsi és egy csomagszállító kocsi kisiklott. A forgalmat át- szállással tartják fenn.

Kegyelem Matassich-Keglevich Gézának.

Bécs, június 3. Egy bécsi hírlapíró meginterjúvolta Kóburg Lujza megszoiktetőjét, Matassich-Keglevich Géza grótot, a belga határon levő Oach városban. A gróf szentül hiszi, hogy a király a koronázási jubileum alkalmából neki is meg fog kegyelmezni.

Eötvös Bálintot letartóztatták.

Budapest, június 3. Ismeretes, hogy dr. Eötvös Bálint volt orsz. képviselőt a bíróságok sikkasztásért három évi börtönnel sújtották. Miután a király Eötvös kegyelmi kérvényét elutasította tegnapi napon megidézték Eötvöst az ügyészségre s rögtön ott is tartották. Egyelőre az alkotmány-utcai fogházban helyezték el.

A kolumbácsi légy áldozatai.

Arad, június 3. A szomszédos Máriaradnán ma két asszony kolumbácsi légyesipések következtében meghalt.

Léghajó szerencsétlenség.

Róma, június 3. A nemzeti ünnepnap alkalmából tegnap délelőtt a királyi pár jelenlétében céltáblaversenylovást rendeztek. Az ünnep végén katonai léghajó szállott fel 300 méter magasságban. A léghajó zivatarfelhőknek villamos kisülése következtében meggyuladt és a nézők nagy rémületére a földre esett. Univelli százados, aki a léghajóval tetszállott, súlyosan megsebesült. A királyi párt a szerencsétlenség mélyen megrendítette. Viktor Emánuel király Univelli századost meglátogatta a kórházban és hosszabb ideig időzött ágyánál. Univelli százados délután sebesüléseibe belehalt.

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

**UTI BÖRÖNDÖK
NAGY VÁLASZTÉKBAN
FEKETENEL.**

Ha

kölcsönre van
szüksége.

birtokát eladni,
berbeadni,
vagy parcellázni akarja,

földet akar
venni,

erdejét eladni,
vagy házilag ki-
használni akarja,

Ha bármily hasznothajtó üzlethez
pénzre van szüksége, forduljon
bizalommal

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN,
Miklós-utca 23. sz. — Telefon 445.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

! Állatvizsgálatokat, védő-

ojsásokat, heréléseket, tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Napernyők

óriási választékban

és feltűnő

olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debrecen, Kossuth-utca 5.

A cégünknel vásárolt ernyők huzatát,
ha egy vagy két év alatt elszakad,
teljesen díjtalanul újonnan behuzatjuk

Csőd alatti kiárulás.

Vb. Pásztor Gyula és Társa cég
esődtömegéhez leltározott vasáruk
a még pár hétig tartó kiárulás
alatt jóval a becsáron alól nagyban
és kicsinyben is eladatnak.

A tömeggondnok.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyöttrik,
használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes
vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény,
rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

! üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerárában Debrecenben.

Szépség, szépítés a jóízű követelménye!

A legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, pörzsenést, egy-
általán minden bőrszűnítő dolgot le lehet venni az
arcról, a teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmazó és országos hírű Matild szépítő szerekkel.
Matild Crém 1 kor. Matild arckenőcs 1 kor. 1 kor. 60.
Ragya és himlőhely kisimítására 1 tégely 4 kor. Matild
szappan 80 f. Puder 1 K. Ha nem használ, árát minden kibuvó
nélkül visszaadom. Tessék összehasonlítani tenni más ajánlt cré-
mekkel és meg fogja látni, hogy az enyém a leghatásosabb! „La-
boratoire Cosmetique Matilde.”

KUN Hajduszovát.

Főraktár Tóth Béla gyógyszerárában. Direct hozzám
küldött 6 koronás rendelések franco. 253

Saját sajtolású kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitűnőbb minőségű

„BÓNIO”

Bejegyzett védjegy.

311

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár

„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyírbáfor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fla, Nyiregyháza.

VÁSZN ÁRU

fehérneműk, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt-étkező- és aszur kávésterítékek, damaszt- és frottír törölközők, törölő-kendő, és nankingok, valamint kész női fehérneműk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.
Női ruha divatvásznakból
mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálók, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima szines francia batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.
Kész női ruhák és bluzok
himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész agyhuzatok, selyem, lüster és cloth alsó szoknyák, karton, kaszmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.
Férfi ingek, lábravalók,
hálóingek, gallérok, kezelők, nyakkendő
és divatsebkezők

BRASSÓI SZÖVET

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhaszövetek, tennis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló belésárak, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.
Férfi ruhaszövet.
Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Napernyők!

francia P. D. jegyű flúzok, arcfátyol, divatvők, csipke- és selyemsálók, batiszt- és csipkegallérok, nyakkendő, keztyűk, gyöngy- és bőr divattáskák, csipke-, szalag-, selymekendők

legolcsóbb szabott árban.
Harisnyák nők, férfiak
gyermek részére állandó nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza
DEBRECZEN,
Rózsa-utca 1. szám.
Alapított 1842. évben.

Izléses és tartós kivitelű Cím feliratokat,

festményeket, mázolásokat,
szoba-kárpitozásokat,
szobafestéseket készít

Zelinger Ede

Debreczen, Darabos-utca 16. sz.

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelni betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

Csuz!

Bartha István

kövező mester

Debreczen Dobozi-ut.

Elvállal

utak, járdák és udvarok

kikövezését

terméskövel és téglával

jutányosan.

Költségvetés díjtalan.

SZŐNYEGEK

jutta, spárta, hollandi, kildemünster, tapasztry, veloux, futó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontáli szőnyegok, díványterítők, — butorszövetek és creppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.
Ágy- és asztalterítők
szövet- és csipkefüggönyök, stórok

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza
DEBRECZEN,
Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

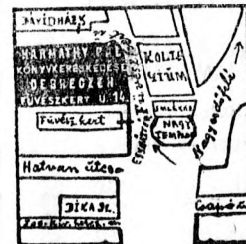
— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Egy házmester, nős, a házhoz, egy másik házmester, nős a kertben, egy bejáróné vagy takarítóné és egy fugeterek hetesnek felvétetik Arany János-utca 59. sz. a. 447

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságárlásra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Derék diszitónó fix fizetéssel állandó alkalmazást és tanulóleányok felvétetnek. József kir. herceg-utca 6. Györfy Károly női-divattermében.

Jókat
válogatott művei

1-35 diszkötésben, 80 forint helyett csak

45 forint

Harmath

könyvüzletében 52

Fűvészkert-utca 14.

Telefon 874.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

Villamos világitás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 122

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Tanulók felvétetnek.

Donogán és Somossy

céghez Debreczen, Kistemplombazár megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.
Angol és Francia divatkelmék.
Bluz selymek. Napernyők. Övek.
Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.

Óriási szőnyegraktár

Akinek kiadó lakása van,
— aki lakást keres, —
tegyen közzé egy kishirdetést a
„DEBRECZEN”-ben.